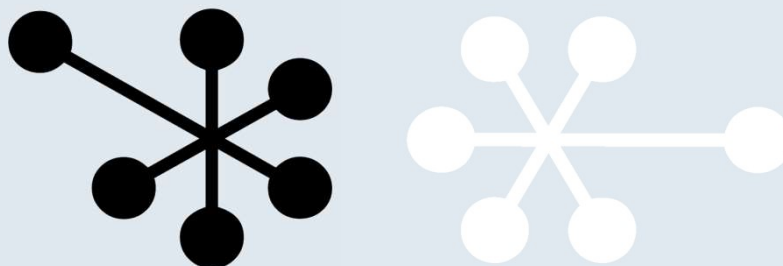

LIFE / FIT FOR REACH

«Zaļie» paziņojumi un to pielietošana

Ilze Neimane, biedrība «Ekodizaina kompetences centrs»

Projektu "Baltijas pilotpasākumi bīstamo ķīmisko vielu emisiju samazināšanai, izmantojot aizvietošanu un resursu efektivitāti" (LIFE Fit for REACH, Projekta Nr. LIFE14 ENV/LV/000174) līdzfinansē Eiropas Savienības LIFE programma un Latvijas vides aizsardzības fonda administrācija.

Vides paziņojumi Latvijā

- Pieaug ekoloģisko produktu pārdošanas apjomi*.
- Aizvien biežāk mārketinga materiālos tiek norādītas produkta vides priekšrocības.
- Komunikācija par vides jautājumiem ražotājiem pārsvarā plaša un nekonkrēta, mērķēta uz patērētāja emocijām**.
- Daudz tiek izmantoti vizuāli uzskates līdzekļi – dabas motīvi, augi, zaļā krāsa.

* *Maxima* mazumtirdzniecības kompass, Marts, 2019

**REPORT, COMMUNICATION ABOUT CHEMICAL USE AND IMPACT ON ENVIRONMENT

Projektu "Baltijas pilotpasākumi bīstamo ķīmisko vielu emisiju samazināšanai, izmantojot aizvietošanu un resursu efektivitāti" (LIFE Fit for REACH, Projekta Nr. LIFE14 ENV/LV/000174) līdzfinansē Eiropas Savienības LIFE programma un Latvijas vides aizsardzības fonda administrācija.

LIFE / FIT FOR REACH

Piemēri Latvijā, lietotās frāzes:

- toksiskais sastāvs tuvs ūdenim;
- cilvēkam un dabai draudzīgs produkts;
- zaļa domāšana;
- ekoloģiski droša;
- uz iepakojuma "Paint eco"
"Izkrāsosim pasauli zaļu kopā».

Projektu "Baltijas pilotpasākumi bīstamo ķīmisko vielu emisiju samazināšanai, izmantojot aizvietošanu un resursu efektivitāti" (LIFE Fit for REACH, Projekta Nr. LIFE14 ENV/LV/000174) līdzfinansē Eiropas Savienības LIFE programma un Latvijas vides aizsardzības fonda administrācija.

LIFE / FIT FOR REACH

Vai Latvijas tirgū ir «zaļmaldināšana»?

- Paziņojumi ir ļoti vispārīgi, nav patiesi vai arī tos nevar pārbaudīt.
- Produkti tiek pozicionēti videi draudzīgāki, nekā tas patiesībā ir.
- Mazina patērētāju uzticību vides paziņojumiem.
- Mazina uzņēmēju vēlmi investēt videi draudzīgos risinājumos.

Projektu "Baltijas pilotpasākumi bīstamo ķīmisko vielu emisiju samazināšanai, izmantojot aizvietošanu un resursu efektivitāti" (LIFE Fit for REACH, Projekta Nr. LIFE14 ENV/LV/000174) līdzfinansē Eiropas Savienības LIFE programma un Latvijas vides aizsardzības fonda administrācija.

LIFE / FIT FOR REACH

Normatīvais regulējums, standarti un vadlīnijas

- Negodīgas komercprakses aizlieguma likums;
- Vadlīnijas “Negodīgas komercprakses direktīvas” 2005/29/EC piemērošanā.
- Vadlīnijas paziņojumu par vidi izmantošanu komercpraksē.
- ISO standarts ISO 14021:2016 “Vides marķējumi un deklarācijas - Vides pašdeklarēšana (Otrā tipa vides marķēšana)”.

Vadlīnijas Negodīgas komercprakses direktīvas piemērošanā, 97. lpp

Negodīgas komercprakses direktīvas piemērošanu vides paziņojumiem var apkopot divos galvenajos principos:

- Balstoties uz direktīvas 6 un 7 pantu vides paziņojumiem ir jābūt konkrētiem, precīziem un nepārprotamiem, lai nodrošinātu to, ka patērētāji netiek maldināti.
- Balstoties uz 12 pantu, paziņojumiem par vidi jābūt pamatotiem ar pierādījumiem, un komercprakses īstenotājam ir jābūt gatavam tos saprotamā veidā sniegt kompetentajām izpildes iestādēm, ja prasība tiek apstrīdēta.

Projektu "Baltijas pilotpasākumi bīstamo ķīmisko vielu emisiju samazināšanai, izmantojot aizvietošanu un resursu efektivitāti" (LIFE Fit for REACH, Projekta Nr. LIFE14 ENV/LV/000174) līdzfinansē Eiropas Savienības LIFE programma un Latvijas vides aizsardzības fonda administrācija.

LIFE / FIT FOR REACH

Negodīgas komercprakses aizlieguma likums I

9.pants. Maldinošas darbības:

- (1) Komercpraksi uzskata par maldinošu, ja, ņemot vērā visus apstākļus, patērētājs tās ietekmē pieņem vai var pieņemt tādu lēmumu par rīcību saistībā ar darījumu, kādu viņš citādi nebūtu pieņēmis. Komercpraksi uzskata par maldinošu šādos gadījumos:
- 1) tās ietvaros tiek sniegta nepatiesa informācija vai šī informācija jebkādā veidā, tostarp vispārējās pasniegšanas ziņā, **maldina vai varētu maldināt vidusmēra** patērētāju pat tad, ja faktiski ir pareiza;
  - 2) komercprakses īstenotājs izmanto preces vai pakalpojuma tirdzniecības veicināšanas pasākumus, tostarp salīdzinošu reklāmu, tādā veidā, kas rada neskaidrību par precī vai pakalpojumu, preču zīmi, tirdzniecības nosaukumu, preces ražotāja vai pakalpojuma sniedzēja nosaukumu (firmu) vai citu atšķirības zīmi;

Negodīgas komercprakses aizlieguma likums II

10.pants. Maldinoša noklusēšana:

- 1) tiek noklusēta būtiska informācija, kas vidusmēra patērētājam ir nepieciešama, lai pieņemtu uz informāciju balstītu lēmumu, un komercprakses ietekmē vidusmēra patērētājs pieņem vai var pieņemt tādu lēmumu par rīcību saistībā ar darījumu, kādu citādi nebūtu pieņēmis;
- 2) komercprakses īstenotājs būtisku informāciju slēpj vai sniedz neskaidri, nesaprotami, divdomīgi vai nepiemērotā laikā, vai nenorāda komercprakses komerciālo nolūku, ja tas jau no konteksta nav skaidrs, un rezultātā vidusmēra patērētājs pieņem vai var pieņemt tādu lēmumu par rīcību saistībā ar darījumu, kādu citādi nebūtu pieņēmis.

Informatīvais materiāls uzņēmējiem «Labā prakse vides paziņojumu izmantošanai»

- **Mērķis:** palīdzēt izstrādāt vides paziņojumus par to ražotajiem un izplatītajiem produktiem.
- **Saturs:**
  - Ievads vides paziņojumu būtībā, galvenais vides paziņojumu iedalījums.
  - Vides pašpaziņojumu izstrādes ieteikumi.
  - Ekomarķējumi un Vides produktu deklarācijas.

Projektu "Baltijas pilotpasākumi bīstamo ķīmisko vielu emisiju samazināšanai, izmantojot aizvietošanu un resursu efektivitāti" (LIFE Fit for REACH, Projekta Nr. LIFE14 ENV/LV/000174) līdzfinansē Eiropas Savienības LIFE programma un Latvijas vides aizsardzības fonda administrācija.

LIFE / FIT FOR REACH

4 principi korektu vides paziņojumu izstrādei:

- 1. Produkta dzīves cikls un nozīmīgākās ietekmes uz vidi;**
- 2. Vides paziņojumu saturs – uzticams un nepārprotams;**
- 3. Simbolu un logo izmantošana**
- 4. Paziņojumi ir pierādāmi**

Rekomendējam pielietot ISO standartu 14021:2016 “Vides marķējumi un deklarācijas - Vides pašdeklarēšana (Otrā tipa vides marķēšana)”

Projektu "Baltijas pilotpasākumi bīstamo ķīmisko vielu emisiju samazināšanai, izmantojot aizvietošanu un resursu efektivitāti" (LIFE Fit for REACH, Projekta Nr. LIFE14 ENV/LV/000174) līdzfinansē Eiropas Savienības LIFE programma un Latvijas vides aizsardzības fonda administrācija.

LIFE / FIT FOR REACH

Piemērs: Vides paziņojumu saturs – uzticams un nepārprotams

- Nevajadzētu pretnostatīt terminu “**dabisks**” un “**mākslīgs**” izmantošanu. Vielas, kas iegūtas no dabīgiem avotiem, bet kuras ir ķīmiski pārveidotas, kā tas parasti notiek vairumā gadījumu, nevajadzētu raksturot kā “dabīgas”.

Labs piemērs...	Maldinošs...
Nesatur smaržvielas, krāsvielas un fosfātus.	Produktos nav agresīvas ķīmijas, bet ir drošas, augu izcelsmes sastāvdaļas, kas ir nekaitīgas elpceļiem un ādai” Arī augu izcelsmes sastāvdaļas var būt toksiskas un kairinošas.

Jautājumi diskusijai un turpmākā sadarbība

- Vai Latvijā ir bijuši reģistrēti pārkāpumi vides paziņojumu pielietošanā?
- Turpmākā sadarbība ieteikumiem informatīvajam materiālam.
- Plašāka diskusija par zaļajiem paziņojumiem Latvijā.

Projektu "Baltijas pilotpasākumi bīstamo ķīmisko vielu emisiju samazināšanai, izmantojot aizvietošanu un resursu efektivitāti" (LIFE Fit for REACH, Projekta Nr. LIFE14 ENV/LV/000174) līdzfinansē Eiropas Savienības LIFE programma un Latvijas vides aizsardzības fonda administrācija.

LIFE / FIT FOR REACH

Paldies!

Ilze Neimane

Biedrība «Ekodizaina kompetences centrs»

ilze.neimane@ekodizains.org

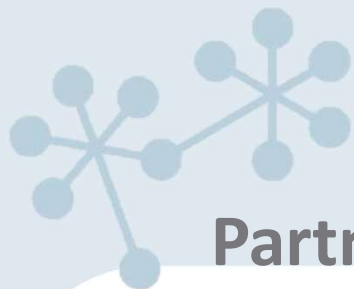
tālr.: 29392749

Projektu "Baltijas pilotpasākumi bīstamo ķīmisko vielu emisiju samazināšanai, izmantojot aizvietošanu un resursu efektivitāti" (LIFE Fit for REACH, Projekta Nr. LIFE14 ENV/LV/000174) līdzfinansē Eiropas Savienības LIFE programma un Latvijas vides aizsardzības fonda administrācija.

LIFE / FIT FOR REACH

LIFE / FIT FOR REACH

Partneri

TERVISEAMET

Projektu "Baltijas pilotpasākumi bīstamo ķīmisko vielu emisiju samazināšanai, izmantojot aizvietošanu un resursu efektivitāti" (LIFE Fit for REACH, Projekta Nr. LIFE14 ENV/LV/000174) līdzfinansē Eiropas Savienības LIFE programma un Latvijas vides aizsardzības fonda administrācija.